

Jméno	e-mail	1.příklad	2.příklad	celkem
.....	.....			
Opravil:				

2. zápočtová písemka z lineární algebry – 25.4.2006
Skupina A

Bodování: 1. př. za odpovědi na každou část 1 body (tj. 1+1+1+1) - tj. maximum jsou 4 body. 2. př. každá část za 3 body, tj. maximum je 6 bodů.

1. Dokažte, že zobrazení $A : \mathbb{R}_2[x] \rightarrow \mathbb{R}_2[x], A(f)(x) = (x + 1)f'(x)$ je lineární. Určete jádro, obraz a jejich dimenze. (1+1+1+1)

2. Necht $P = \langle (0, 3, 1, 3), (2, 1, -1, -1) \rangle$, $Q = \langle (1, 2, 0, 4), (4, -1, -3, -2), (2, 1, -1, 2) \rangle$ jsou podprostory v $\mathbb{R}^4$. Najděte nějaké báze podprostorů $P + Q, P \cap Q$.
(3+3)

2. zápočtová písemka z lineární algebry – 25.4.2006 Skupina A - Vzorové řešení

1. Dokažte, že zobrazení $A : \mathbb{R}_2[x] \rightarrow \mathbb{R}_2[x], A(f)(x) = (x+1)f'(x)$ je lineární. Určete jádro, obraz a jejich dimenze. (1+1+1+1)

2. Nechtě $P = \langle (0, 3, 1, 3), (2, 1, -1, -1) \rangle, Q = \langle (1, 2, 0, 4), (4, -1, -3, -2), (2, 1, -1, 2) \rangle$ jsou podprostory v $\mathbb{R}^4$. Najděte nějaké báze podprostorů $P + Q, P \cap Q$. (3+3)

Řešení:

1. Linearita A plyne z $A(f+g)(x) = (x+1)(f+g)'(x) = (x+1)(f'+g')(x) = (x+1)[f'(x) + g'(x)] = (x+1)f'(x) + (x+1)g'(x) = A(f)(x) + A(g)(x)$ a $A(af)(x) = (x+1)(af)'(x) = (x+1)af'(x) = a(x+1)f'(x) = aA(f)(x)$, kde jsme využili linearitu derivace. Pro obecný polynom $f(x) = ax^2 + bx + c$ dostáváme $A(f)(x) = 2ax^2 + (2a+b)x + b$. Odtud $Im A = \{2ax^2 + (2a+b)x + b \mid a, b \in \mathbb{R}\}$, dimenze je 2 a $f \in Ker A$ právě tehdy, když $a = b = 0$, tedy $Ker A = \{c \mid c \in \mathbb{R}\}$, dimenze je 1.

2. Pro výpočet průniku uspořádáme sloupcově vektory generující P a vektory generující Q s opačným znaménkem. Vzniklé schéma upravíme na schodovitý tvar:

$$\left(\begin{array}{cc|ccc} 2 & 0 & -1 & -4 & -2 \\ 1 & 3 & -2 & 1 & -1 \\ -1 & 1 & 0 & 3 & 1 \\ -1 & 3 & -4 & 2 & -2 \end{array} \right) \sim \dots \sim \left(\begin{array}{cc|ccc} 1 & 3 & -2 & 1 & -1 \\ 0 & 2 & -1 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{array} \right)$$

Vidíme, že hodnost matice je 3, což je dimenze $P + Q$ a za bázi můžeme zvolit např. $((0, 3, 1, 3), (2, 1, -1, -1), (1, 2, 0, 4))$. Dimenze P je 2. Další úpravou pravé strany nahlédneme, že dimenze Q je také 2, takže dimenze $P \cap Q$ musí být 1. Stačí tedy najít jeden nenulový vektor, jehož koeficienty řeší příslušnou homogenní soustavu, např. řešení $(3/2, -3/2, 1, -1, 0)$ určuje vektor $(3, -3, -3, -6)$, tedy bázi $P \cap Q$ je např. $((1, -1, -1, -2))$.

Jméno	e-mail	1.příklad	2.příklad	celkem
.....	.....			
Opravil:				

2. zápočtová písemka z lineární algebry – 25.4.2006
Skupina B

Bodování: 1. př. za odpovědi na každou část 1 body (tj. 1+1+1+1) - tj. maximum jsou 4 body. 2. př. každá část za 3 body, tj. maximum je 6 bodů.

1. Dokažte, že zobrazení $f : M_2(\mathbb{R}) \rightarrow M_2(\mathbb{R}), f(X) = XA$ pro $A = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$ je lineární. Určete jádro, obraz a jejich dimenze.

2. Necht $P = \langle (3, 0, -2, 0), (-4, 1, 3, 2) \rangle$, $Q = \langle (1, 2, 0, 1), (1, 5, 1, 4), (-3, 0, 2, 3) \rangle$ jsou podprostory v $\mathbb{R}^4$. Najděte nějaké báze podprostorů $P + Q, P \cap Q$.

2. zápočtová písemka z lineární algebry – 25.4.2006
Skupina B - Vzorové řešení

1. Dokažte, že zobrazení $f : M_2(\mathbb{R}) \rightarrow M_2(\mathbb{R}), f(X) = XA$ pro $A = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$ je lineární. Určete jádro, obraz a jejich dimenze.
2. Nechť $P = \langle (3, 0, -2, 0), (-4, 1, 3, 2) \rangle, Q = \langle (1, 2, 0, 1), (1, 5, 1, 4), (-3, 0, 2, 3) \rangle$ jsou podprostory v $\mathbb{R}^4$. Najděte nějaké báze podprostorů $P + Q, P \cap Q$.

Řešení:

1. Linearita plyne z vlastností maticového a skalárního součinu: $f(X + Y) = (X + Y)A = XA + YA = f(X) + f(Y)$ a $f(aX) = (aX)A = a(XA) = af(X)$. Pro $X = \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix}$ máme $f(X) = \begin{pmatrix} a & 2a \\ c & 2c \end{pmatrix}$, tedy $Im f = \{ \begin{pmatrix} a & 2a \\ c & 2c \end{pmatrix} \mid a, c \in \mathbb{R} \}, Ker f = \{ \begin{pmatrix} 0 & b \\ 0 & d \end{pmatrix} \mid b, d \in \mathbb{R} \}$. Obojí má dimenzi 2.

2. Pro výpočet průniku uspořádáme sloupcově vektory generující P a vektory generující Q s opačným znaménkem. Vzniklé schéma upravíme na schodovitý tvar:

$$\left(\begin{array}{cc|ccc} 3 & -4 & -1 & -1 & 3 \\ 0 & 1 & -2 & -5 & 0 \\ -2 & 3 & 0 & -1 & -2 \\ 0 & 2 & -1 & -4 & -3 \end{array} \right) \sim \dots \sim \left(\begin{array}{cc|ccc} 1 & -1 & -1 & -2 & 1 \\ 0 & 1 & -2 & -5 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{array} \right)$$

Vidíme, že hodnost matice je 3, což je dimenze $P + Q$ a za bázi můžeme zvolit např. $((3, 0, -2, 0), (-4, 1, 3, 2), (1, 2, 0, 1))$. Dimenze P je 2. Další úpravou pravé strany nahlédneme, že dimenze Q je také 2, takže dimenze $P \cap Q$ musí být 1. Stačí tedy najít jeden nenulový vektor, jehož koeficienty řeší příslušnou homogenní soustavu, např. řešení $(2, 2, 1, 0, 1)$ určuje vektor $(-2, 2, 2, 4)$, tedy bázi $P \cap Q$ je např. $((1, -1, -1, -2))$.